

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 3 stycznia 2020 r.

Poz. 49

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.882.2019 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 24 grudnia 2019 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 108/XVII/19 Rady Gminy Świerklany z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie Statutu Sołectwa Świerklany Górne – w całości, jako niezgodnej z art. 35 ust. 3 i art. 48 ust 1 ustawy o samorządzie gminnym, dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 listopada 2019 r. Rada Gminy Świerklany przyjęła uchwałę Nr 108/XVII/19 w sprawie Statutu Sołectwa Świerklany Górne. Statut stanowi załącznik do uchwały. Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 29 listopada 2019 r.

W podstawie prawnej uchwały wskazano art. 35 ust. 1 oraz art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy.

W toku oceny legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Zgodnie z art. 35 ust. 3 ustawy Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności: 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej; 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej; 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej; 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji; 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Elementem obligatoryjnym każdego statutu jednostki pomocniczej jest również, na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, określenie sposobu zarządzania i korzystania z mienia komunalnego oraz rozporządzania dochodami z tego źródła. Statut ustala również zakres czynności dokonywanych samodzielnie przez jednostkę pomocniczą w zakresie przysługującego jej mienia.

Wskazane wyżej przepisy ustawy stanowią normy o charakterze *iuris cogentis* (bezwzględnie obowiązujące) formułujące otwarty katalog problemów wymagających uregulowania w uchwale. Zadaniem organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, wydającego przepisy powszechnie obowiązujące na obszarze działania organu, jest pełna realizacja upoważnienia ustawowego, wyczerpująca zakres przekazanych przez ustawodawcę uprawnień. Niespełnienie którejkolwiek z przesłanek zawartych w upoważnieniu skutkuje zawsze bezwzględną nieważnością uchwały, co zdaniem organu nadzoru zachodzi w przedmiotowej uchwale.

Rada Gminy Świerklany nie zrealizowała upoważnienia z art. 35 ust. 3 pkt 4 ustawy, ponieważ nie sprecyzowała w statucie zakresu zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposobu ich realizacji. Rada Gminy nie określiła również zakresu zadań i form kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej, stosownie do treści art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy.

W przedmiotowej uchwale brak także szczegółowych regulacji prawnych dotyczących sposobu zarządzania i korzystania z mienia komunalnego oraz rozporządzania dochodami z tego źródła. Statut nie ustala również zakresu czynności dokonywanych samodzielnie przez jednostkę pomocniczą w zakresie przysługującego jej mienia, do czego upoważnia Radę Gminy przepis art. 48 ust. 1 ustawy.

Tym samym uchwała Rady Gminy Świerklany została pozbawiona elementów obligatoryjnych wpływających na legalność całego aktu prawnego.

Zastrzeżenia organu nadzoru budzą również niżej wskazane uregulowania. W § 4 ust. 2 Statutu Rada posłużyła się zwrotem "w szczególności" stwarzając otwarty katalog zadań sołectwa, co stanowi naruszenie art. 35 ust. 3 pkt 4 ustawy. Ponadto treść § 5 Statutu stanowi powtórzenie art. 36 ust. 1 ustawy.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie (*zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/OI 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. CBOSA*).

Bezspornym jest zatem, w opinii organu nadzoru, iż Rady Gminy Świerklany podejmując uchwałę Nr 108/XVII/19 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie Statutu Sołectwa Świerklany Górne, w sposób istotny naruszyła przepisy art. 35 ust. 3 i art. 48 ust 1 ustawy o samorządzie gminnym. Działanie takie musi być zatem uznane za istotne naruszenie prawa, co zgodnie z treścią przepisów art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi przesłankę do stwierdzenia nieważności ww. uchwały w całości.

Mając powyższe na uwadze, ww. uchwałę Rady Gminy Świerklany ze względu na wyżej opisane nieprawidłowości, należy uznać za wadliwą, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak